

Bernardín Šmíd

Toto je môj milovaný syn...

(Mk 9, 2-10)

Dnešné evanjelium nám opisuje Premenenia Pána. Je to súčasne pohľad na Božiu nádhru, ktorú možno poznať skrze oslávenie človeka. Človek sa vtedy stáva Božím obrazom, ak zjavuje čosi z tejto Božej nádhery a Božej dobroty. Boh je Svetlo a Život, Svetlo Života, Živé Svetlo. Už pohanské národy si zachovali toto vedomie, keď hovorili o Bohu ako o Žiariacej bytosti. Keď nás vie uchvátiť krása Slnka, keď vieme oceniť krásu ľudskej tváre o čo viac nás musí uchvátiť tvorca týchto všetkých krás. Apoštoli svoj zážitok zhrnuli do slov, ktoré môžeme aj takto vyjadriť: „Dobre je nám tu, chceme tu zostať!“ Nebo je miestom, kde je človeku tak dobre, že tam chce zostať, netúži odísť, netúži po tom, aby to skončilo. Človek je uchvátený Bohom, je zalúbený do Boha.

Sv. Peter, ktorý bol priamym účastníkom na vrchu Premenenia, takto komentuje svoj zážitok: „Milovaní, keď sme vám hovorili o moci a príchode nášho Pána Ježiša Krista, nesledovali sme nijaké vymyslené rozprávky, ale na vlastné oči sme videli jeho velebu. On prijal česť a slávu od Boha Otca, keď k nemu z velebnej slávy zazneli tieto slová: „Toto je môj milovaný Syn, v ktorom Ja mám zalúbenie.“ A tento hlas sme my počuli; prichádzal z neba, keď sme s ním boli na posvätnom Vrchu. Tým je aj prorocké slovo pre nás istejšie. A vy dobre robíte, že hľadíte naň ako na svetlo, ktoré svieti vo tme, kým nesvitne deň a nevzide vo vašich srdciach zornica.“

Rímsky katechizmus nás poučuje o tomto tajomstve: „Počnúc dňom, keď Peter vyznal, že Ježiš je Mesiáš, Syn Boha živého, Pán „začal svojim učeníkom vyjavovať, že musí ísť do Jeruzalema a mnoho trpieť, že ho zabijú, ale tretieho dňa vstane z mŕtvych“ (Mt 16,21). Peter toto oznámenie odmieta, ostatní tomu najprv nerozumejú. Do tohto kontextu sa vsúva tajomná epizóda Ježišovho Premenenia, na vysokej hore, pred tromi svedkami, ktorých si vyvolil: Petrom, Jakubom a Jánom. Ježišova tvár a šaty sa rozžiarili bielym jasom, zjavili sa Mojžiš s Eliášom a „hovorili o Jeho odchode, ktorý sa mal uskutočniť v Jeruzaleme“ (Lk 9,31). Zahalí ich oblak a hlas z neba hovorí: „Toto je môj vyvolený Syn. Počúvajte Ho!“ (Lk 9,35) Ježiš na okamih ukazuje svoju božskú slávu a tak potvrdzuje Petrovo vyznanie. Ukazuje aj, že musí prejsť skrze Kríž v Jeruzaleme, „aby vošiel do svojej slávy“ (Lk 24,26). Mojžiš a Eliáš už videli Božiu slávu na Horebe; Zákon a Proroci už zvestovali utrpenie Mesiáša. Ježišovo umučenie je Otcova vôľa: Syn koná ako Boží služobník. Oblak je znakom prítomnosti Ducha Svätého. Celá Trojica sa zjavila: Otec v hlase, Syn ako človek a Duch Svätý v žiarivom oblaku“. V byzantskej liturgii je takto vyjadrený zmysel tejto udalosti: „Ty si sa premenil na hore a tvoji učeníci, nakoľko boli

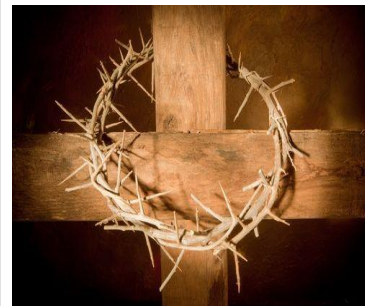
schopní, pozorovali tvoju slávu, Krste, Bože, aby potom, keď ťa uvidia na Kríži, pochopili, že svoje umučenie si prijal dobrovoľne a aby zvestovali svetu, že ty si skutočne žiarou Otca.“

Na prahu verejného života je Krst; na prahu Veľkej noci Premenenie. V Ježišovom Krste „sa nám zjavilo tajomstvo nášho prvého znovuzrodenia“ naše vlastné zmŕtvychvstanie. Odvtedy máme účasť na Pánovom vzkriesení skrze Ducha Svätého, ktorý účinkuje vo sviatostiach Kristovho Tela. Premenenie je predzvesťou slávneho príchodu Krista, „ktorý pretvorí naše úbohé telo, aby sa stalo podobným jeho oslávenému telu“ (Flp 3,21). Ale pripomína nám tiež, „že do Božieho kráľovstva máme vojsť cez mnohé súženia“ (Sk 14,22).

Sv. Augustín vo svojej kázni hovorí: „Peter tomu ešte nerozumel, keď zatúžil žiť s Kristom na hore. Máš to zabezpečené Peter, ale až po smrti. Ale teraz ti hovorí: Zostúp, aby si sa trápil na zemi, aby si slúžil na zemi, aby tebou opovrhovali, aby ťa ukrižovali na zemi. Život zostupuje, aby sa nechal zabiť; Chlieb zostupuje, aby sa nechal vláčiť po cestách; Prameň zostupuje, aby sa dal napiť; a ty odmietaš trpieť?“

Premenenie Krista malo za cieľ posilniť vieru apoštolov pri pohľade na umučenie: výstup na „vysoký vrch“ pripravuje výstup na Kalváriu. Kristus, Hlava Cirkvi, zjavuje to, čo obsahuje a vo sviatostiach vyžaruje Jeho Telo: „nádej slávy“ (Kol 1,27).

Na záver Vám ponúknem ešte meditáciu sv. Anastázia Sinajského o hore Premenenia: „Tam sa máme ponáhľať“ – odvážim sa povedať – ako Ježiš, ktorý je teraz v nebi našim vodcom a predchodcom. S ním sa budeme skvieť pred duchovným zrakom istým spôsobom obnovenými črtami našej duše, pripodobnení jeho obrazu, ako on nás trvalo premenení na vyššie veci. Bežme tu s nadšením a radosťou a vojdime do vnútra oblaku ako Mojžiš a Eliáš alebo Jakub a Ján. Buď ako Peter uchvátený božským videním a zjavením, premenený týmto krásnym Premenením, povznesený nad svet, odpútaný od zeme. Opusť telo, zanechaj stvorenie a obráť sa k Stvoriteľovi, ktorému Peter vo vytržení povedal: „Pane, dobre je nám tu.“ A naozaj Peter, „dobre je nám tu“ s Ježišom a naveky tu zostať. Čo je šťastnejšie, čo vznešenejšie, čo lepšie, ako byť s Bohom, stať sa mu podobným a byť vo svetle? Určite každý z nás, keď v sebe bude mať Boha a premení sa podľa jeho božského obrazu, s radosťou zvolá: „Dobre je nám tu“, kde je všetko žiarivé, kde je radosť, blaženosť a lahodnosť, kde je v srdci všetko pokojné, jasné a príjemné, kde možno vidieť Boha (Ježiša Krista), kde si sám robí s Otcom príbytok, a keď doň vchádza, hovorí: „Dnes prišla spása do tohto domu“, kde sa s Kristom zjavujú a hromadia poklady večných dobier, kde sa ako v zrkadle črtajú prvotiny a obrazy budúcich vekov.

*Spievajte Pánovi pieseň novú,
Pánovi spievaj, celá zem!
Spievajte Pánovi
a chváľte Jeho meno,
zvestujte Jeho spásu každý deň!
O Jeho sláve hovorte
medzi pohanstvom,
o Jeho zázračných skutkoch
medzi národmi!*

*Lebo je veľký Hospodin
a veľkej chvály hoden
a boja sa Ho všetci bohovia.
Ničím sú bôžikovia pohanskí,
Náš Pán však stvoril nebesia.
Pred Jeho tvárou veleba,
sila a nádhra sú v Jeho svätyni.*

*Čelade národov,
vzdávajte Pánovi,
vzdávajte Pánovi chválu a moc!
Vzdávajte Bohu
slávu Jeho mena,
prineste dar
a vstúpte v Jeho nádvorie!
Klaňajte sa Mu v svätyni Jeho
a chvej sa pred Ním, celá zem!
Rozhláste medzi pohanmi,
že Hospodin je kráľom!
Veď, ajhľa, pevná stojí zem
a nekniše sa,
pretože spravodlivo súdi národy.*

*Nech radujú sa nebesia
a raduje sa zem,
nech hučí more a všetko,
čím je plné!
Nech vyspevuje pole,
i to, čo je na ňom,
nech veselia sa
všetky stromy lesné
pred Hospodinom,
lebo prichádza,
prichádza, aby súdil zem.
A spravodlivo bude súdiť svet
a Jeho vernosť pride k národom.*

Dobrý nápad

Rozpovedala mi svoj príbeh. Ostal som v úžase. Nevedel som, či mám tomu veriť, alebo sa smiať. Pred tromi rokmi ju kamarátka zoznámila s chlapcom. Cez internet. Bola rada, že ich dala dokopy. Písali si a postupne sa stali pre seba blízkymi. Bol tu však jeden problém. On žil v Taliansku so ženou a dieťaťom, ona na Slovensku. A predsa to medzi nimi iskrilo. Ani nevedela prečo. Pochádzala z kresťanskej rodiny, kde si manželskú vernosť ctili. Talian prežíval krušné chvíle. Najprv mu mama ochorela na rakovinu, potom prišli manželské problémy, neskôr vlastná havária a nakoniec sa zaplietol aj s mafiou. Počúvala ho, ponúkala mu svoje pohľady a modlitbu, a ani nezbadala, že aj cit a srdce. Zamilovali sa do seba. Napriek tomu, že sa nikdy nevideli, plánovali si spolu budúcnosť. Zrazu prišlo niečo, čo nazvala „zlým snom“. Posledné roky strávila s človekom, o ktorom sa pred pár dňami dozvedela, že neexistuje. Bol to výmysel jej „kamarátky“. Cez internet si v skutočnosti písala s ňou. Celý čas sa pritom zahrávala s jej citmi, s jej životom. Keď dokončila svoj príbeh, dodala: „Prosím, hovorte o tom ďalej! Vystríhajte iných pred klamstvom a podvodmi, aby nedopadli ako ja!“

Ježiš spolu s Petrom, Jakubom a Jánom vyšiel na vysoký vrch. Tam sa im zjavili Mojžiš s Eliášom a tí sa rozprávali s Ježišom. Potom sa Ježiš pred nimi premenil. Peter po úchvatnom zážitku, mysliac si, že má dobrý nápad, navrhol postaviť tri stánky. Chcel, aby táto chvíľa ostala večná a aby sa k nej mohli kedykoľvek vrátiť. Ježiš to odmietol. Táto udalosť naznačuje niečo, čo budú schopní pochopiť až po jeho zmŕtvychvstání. Prekvapivý je fakt, že zakazuje apoštolom rozprávať o tejto skúsenosti, lebo ešte neprišiel pravý čas. Budú o tom hovoriť neskôr.

Niekedy sa nám zdá, že máme dobrý nápad, napríklad pri vzájomných vzťahoch alebo predstavovaní seba samých. Ziaľ, občas niečo zatajíme, urobíme krajším. Inokedy odhalíme viac, ako je potrebné. Kto nás však potom naozaj pozná? Kto môže vedieť, akí sme? Čo prežívame, čo nás trápi?! Čo nás poteší? Kto sme? Áno, je dobré byť obozretnými, no nemali by sme zabúdať byť najmä pravdivými. Povedané inak: byť pravdivými pred sebou samými, pred svojimi priateľmi a známymi, predovšetkým však pred Bohom. Lebo iba pravda nás, ako píše evanjelista Ján, vyslobodí. Kde nie je pravda, nemôže byť nič skutočné. Či už ide o lásku, nádej, alebo vieru. Ak chceme totiž vidieť, musíme sa pozerieť, ak chceme počuť, musíme počúvať, ak chceme hovoriť o Bohu, ktorý je pravda, musíme sa otvoriť celej jeho pravde. O ňom aj o nás samých.

Jozef Kozák

PodĎakovanie za zbierku: V zbierke na charitu sme vyzbierali 580 €. Ďakujem za Vašu štedrosť a solidaritu s chudobnými.

Katechéza birmovancov: Najbližšie stretnutie bude v piatok 13. marca.

Stretnutie s rodičmi prvoprijímajúcich detí: Bude v nedeľu 8. marca po druhej sv. omši.

Záujemcom o štúdium katolíckej teológie dávame do pozornosti ponuku Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Denné 6-ročné magisterské štúdium je určené pre kandidátov kňazstva aj pre laikov. Prihlášku treba podať do konca marca. Bližšie informácie sú uverejnené na webovej stránke fakulty: www.frcth.uniba.sk. Naši otcovia biskupi prosia farnosti, spoločenstvá a rodiny o vrúcne modlitby za nové duchovné povolania.

Koniec tisícročnej exkluzivity

Peter povedal reptajúcim: „Keď teda Boh dal pohanom taký istý dar ako nám, ktože som ja, aby som mohol prekážať Bohu?“ Oslavovali Boha hovoriac: „Teda Boh aj pohanom daroval pokánie, aby mali život“ (porov. Sk 11,1-18).

Pre kresťanov obrátených zo židovstva zrejme nebolo jednoduché prijať, že sa cirkev otvára i pre pohanov. To, čo si my môžeme prečítať v Písme jedným dychom, oni sa dozvedali a vo svojich hlavách to spracovávali postupne, krok za krokom.

Pane,

lotor po tvojej pravici nebol žiaden pravoverný Žid. Prví kresťania museli dobre vedieť, že si ho napriek všetkému toho istého dňa vzal do svojho kráľovstva. A zdá sa, že to ani nijako nekomentovali. Na teba si netrúfli. Ale keď Peter pokrstil prvých pohanov, musel sa im zodpovedať. Boli si vedomí svojej exkluzivity a boli plní predsudkov, ako bývame my. Napriek tomu nám môžu byť vzorom, pretože aj napriek týmto nedostatkom boli úplne otvorení pôsobeniu Ducha Svätého. Zanechali svoje predsudky, oslavovali Boha, žasli a ďakovali, že cesta k spáse je otvorená pre všetkých. Kiežby sme to dokázali aj my.

Marie Svatošová „Tykadlom Viery“

Sväté omše v týždni po 2. pôstnej nedeľi - (B)

2.III. pondelok *Spovedanie 16:15 - 17:00*
17:00 Za † Bohumila Kraloviča

3.III. utorok *Spovedanie 16:15 - 17:00*
17:00 Za † Františka a Teréziu Palkovičových a syna Jozefa

4.III. streda *Spovedanie 16:15 - 17:00*
17:00 za zdravie a Božiu pomoc pre Dominiku

5.III. štvrtok - Prvý štvrtok - Spovedanie 15:30 - 17:00
17:00 poďakovanie Pánu Bohu za 70 rokov života

6.III. piatok - Prvý piatok - Spovedanie 15:00 - 17:00
16:30 Pobožnosť krížovej cesty
17:00 Za † Františka Fabianoviča (1. výročie smrti)

7.III. sobota
08:00 Za členov Bratstva sv. ruženca

Upratovanie kostola č.d. 176 - 202

8.III. 3. Pôstna nedeľa - (B)
08:00 Za † Michala a Teréziu Hábelových a deti
Lektori: Hrdlovičová K., Hajičková M.
10:00 Za farníkov
Lektori: Polakovičová Z., Polakovič P.
14:00 Pobožnosť krížovej cesty

Liturgický kalendár

2.III. pondelok	Sv. Simplicius, pápež
3.III. utorok	Sv. Kunigunda
4.III. streda	Sv. Kazimír
5.III. štvrtok	Sv. Teofil, biskup
6.III. piatok	Sv. Fridolín, opát – Prvý piatok
7.III. sobota	Sv. Perpetua a Felicita, mučenice

Spolupráca s človekom

Svoju túžbu po spolupráci s človekom dáva Kristus zreteľne najavo v príbehu o zosnulom Lazárovi. Keď prichádza k jeho hrobu, okrem sestier Márie a Marty tam stojí ešte mnoho Židov. Požiada ich, aby z Lazárovho hrobu odvalili kameň. Najprv sa vzpierajú, no po krátkom otáľaní to napokon urobia. Ježiš zavolá na Lazára, aby šiel von. Potom sa znova obráti na okolostojacich a požiada ich, aby Lazárovi uvoľnili obvazy z rúk i nôh a on mohol odísť.

Všimnime si to, čomu sa dnes hovorí kompetencia. Ježiš mohol svojou božskou mocou odvaliť nielen kameň, ale aj sňať Lazárovi obvazy. Požiadal však o to človeka. Sám priviedol mŕtveho k životu. Len ťažko si môžeme predstaviť, že by tieto kompetencie vymenil. Čiže sám by odvalil kameň a Židov by požiadal, aby vzkriesili Lazára.

Naša situácia vo vzťahu k Bohu je podobná. Snažme sa plniť to, čo je našou úlohou a čo je v našich silách. Nepreberajme na seba Božie kompetencie, ani sa nesnažme o hriech sebavykupovania, o spásu vlastnými prostriedkami. Mnohí ľudia to považujú za čnostné konanie, no v skutočnosti je to hriech.

Pracujme tak, akoby všetok úspech diela závisel od nás samých, ale Bohu dôverujeme tak, akoby výsledok práce závisel iba od neho.

Výzva: „Odvalte ten kameň,“ ktorú Ježiš adresuje ľuďom stojacim pri Lazárovom hrobe, nie je prejavom jeho slabosti, ale túžbou Boha po spolupráci s človekom.

Petrova finta?

Prenesme sa späť na loď a vžime sa do situácie posádky, ktorá sa zmieta v búrke. Rovnako ako Kristovi učeníci aj my musíme prežívať strach. Každý, kto zažil cestu loďou po rozbúrenom mori, sa pri spomienke na túto udalosť neubrání určitému pohnutiu. A aby toho strachu nebolo málo, učeníci navyše zbadajú príznak kráčajúci po vode. Ich strach sa znásobí a od hrôzy začnú kričať. Ježiš k nim však neprichádza, aby ich vydesil. Naopak, okamžite ich upokojí slovami: „Nebojte sa, vzchopte sa, to som predsa ja.“ Prichádza, aby im dal nádej, dokonca istotu, že je s nimi, že prichádza vo chvíli, ktorá je pre nich náročná.

Ťažko dnes môžeme povedať, prečo Peter v tej situácii požiadal Ježiša, aby mu umožnil prísť za ním. Či tak urobil preto, že chcel opustiť neistú, zmietajúcu sa loď a zachytiť sa istej a bezpečnej ruky svojho Majstra, alebo tak konal preto, aby okúsil doposiaľ nepoznaný pocit ľahkosti pri chôdzi po vodnej hladine.

V Petrovej vete: „Pane, ak si to ty, rozkáž mi, nech prídem k tebe po vode,“ môžeme cítiť tiež overovanie si reality tohto prízraku. Udalosť sa odohráva, ako píše evanjelista, skoro ráno, keď je ešte slabá viditeľnosť. Možno si Peter nebol taký istý totožnosťou Majstra ako ostatní učeníci, skúša ho, znova chce počuť jeho hlas a overiť si, ak ide skutočne o Ježiša, jeho reakciu. V Ježišovej výzve: „Pod!“ však spoznáva, že sa nemýli, a preto vystupuje z lode. Ak v kostole počúvame úryvky z evanjelia iba pasívne, alebo sami čítame evanjelium len povrchno, môžeme nadobudnúť dojem, že jediný, kto kráčal po hladine, bol Ježiš. Nie je to však tak. Na Ježišovu výzvu Peter vystúpil z lode a stal sa druhou postavou z evanjelia, ktorá dokázala chodiť po vodnej hladine. Aký dlhý úsek Peter týmto spôsobom prešiel, nie je známe. No vo chvíli, keď sa prestal spoliehať iba na Ježiša a začal reagovať na udalosť okolo seba, jeho cesta sa skončila. Keď Peter uvidel, aký je vietor, píše evanjelista, pochytil ho strach a v tej chvíli sa začal

potápať. Tu si treba všimnúť, že podmienkou jeho ďalšej bezproblémovej chôdze po hladine jazera boli dôvera a nadšený, zaujatý pohľad na postavu Ježiša, viera v jeho slovo bez ohľadu na nepriaznivé udalosti, ktoré sa odohrávali okolo. V čom spočívali Petrove pochybnosti, ktoré mu Ježiš vyčítal? O čom asi zapochyboval? O tom, že sa s ním Majster iba zahrával a svoje „Pod!“ si v polovici cesty rozmyslel - a on sa teraz začne topiť? Alebo sa Peter nazdával, že zúriaci vietor je v tej chvíli silnejší ako Božie pozvanie a zmetie ho pod hladinu?

Podľa môjho názoru to bola skôr tá druhá možnosť. Viac veril sile živlu, ktorý zabíja, ako sile Slova, ktoré každého z nás drží nad vodou.

Okrem toho nechcem Petrovi, prvému pápežovi, stúpať do svedomia, nemôžem sa však ubrániť dojmu, že jeho žiadosť v sebe skrývala tiež silnú dávku alibizmu. Podobným spôsobom, akým konal Peter, zvyčajne koná malý chlapec, ktorému mama zakázala jesť zmrzlinu. Chlapec sa rozhodne obísť jej zákaz a prehovorí otca, aby mu on kúpil zmrzlinu. Keď ho neskôr začne bolieť hrdlo, matka namiesto syna vyhreší otca. Nemal mu ju kupovať.

Peter sa zachoval podobne. Keby sa totiž sám rozhodol vstúpiť na vodnú hladinu v snahe napodobniť Ježišove schopnosti, dozaista by sa už po prvom kroku začal topiť a utŕžil by výsmech ostatných Ježišových učeníkov na lodi. No keď ho Ježiš zavolá, patrí sa predsa poslúchnuť a ísť. Ak by sa pripadne začal topiť, nebola by to jeho vina, ale toho, kto ho k sebe zavolal. Ježišova vina.

Jednou z možností je, že Petrova cesta z člna bola krátka. Môžeme v nej však objaviť celý rad prvkov, ktoré si aj my dnes a denne osvojujeme.

Napokon podobné je to aj s ďalšími biblickými podobenstvami alebo príbehmi, ktoré sa zaznamenali pred niekoľkými tisícami rokov, ale vždy znova a znova sa odohrávajú aj v našej súčasnosti, možno s drobnými odchýlkami aj v našom bežnom, každodennom živote.

Možno však tiež predpokladať, že Peter prešiel týmto spôsobom po mori aj veľký kus cesty. No aj tá sa skončila vo chvíli, keď si prestal všímať Ježiša a začal reagovať na to, čo sa dialo okolo neho.

Keď Peter zbadal, aký je vietor, píše evanjelista, ovládol ho strach a v tej chvíli sa začal potápať.

Boží nepriateľ však neprichádza len v nepriaznivých udalostiach vyvolávajúcich strach. Banquo, jedna z postáv v Shakespearovom Macbethovi, hovorí: „Keď nás temné sily zvädzajú na zlo, často si berú na pomoc pravdu. Získajú si nás poctivosťou v malom, ale keď ide o všetko, zlomia nám väz.“

Ježišova schopnosť vidieť do ľudského vnútra odhaľuje v tejto udalosti ešte jeden, omnoho dôležitejší moment. Môžeme povedať, že prvoradá. Tento moment prezrádza, že Peter sa na svojej ceste neubráníl pochybnostiam. A pochybnosti, v tomto prípade doslova malá viera, viedli k dvom okolnostiam, ktoré sa stali Petrovi osudnými. Viedli k strate odvahy aj k strate nadšenia.

Ak obrátíme pozornosť na súčasný život Cirkvi v našej krajine, môžeme tiež zaznamenať stratu oboch týchto dôležitých prvkov. V prvom rade sme stratili nadšenie pre Krista. Myslíme si, že úplne stačí, ak sa v nedeľu zúčastníme na svätej omši. Uspokojujeme sa s tzv. nedeľným kresťanstvom. Pochopiteľne, v nedávnych časoch, keď bola u nás Cirkev prenasledovaná, účasť na nedeľnej svätej omši bolo možné považovať za statočný čin. Mnohí z nás si však túto „statočnosť“ podržali, a tak dnes často nežijeme z toho, že naše vyznanie viery je každodenné, ale stáva sa pre nás iba nedeľnou alebo vianočno-polnočnou záležitosťou.

Ak má človek urobiť čokoľvek nové, alebo túži zmeniť niečo staré, nevyhnutne na to potrebuje motiváciu. Inak povedané, musí sa pre nové veci nadchnúť.

Max Kašparů „Po lane ku Kristovi“

Príbeh na uzdravenie duše

MALÝMI KROKMI

Jeden mladý študent, ktorý chcel pracovať pre dobro ľudstva, prišiel raz k svätému Františkovi Saleskému a pýtal sa ho:

„Čo mám robiť, aby bol na svete pokoj?“

Svätý František Saleský mu s úsmevom povedal:

„Nebúchaj tak dverami...“

Veľké spory vznikajú vždy z malých neprijemností. Príčinou mnohých rozvodov môžu byť aj ponožky pohodené pri posteli. Aj veľké lásky vznikajú z maličkostí.

Desatoro

Moderné kolosálne modly

Národu Izraela stačilo kedysi uviesť Dekalóg - Desatoro veľmi stručným odôvodnením: Jahve, „ten, ktorý je“, ktorý nás zachránil a vyslobodil z „domu otroctva“, ten vám predkladá úpravy pre život, ako ho máte prežívať v slobode, aby ste boli šťastní. A národ pod vrchom Sinaj odpovedal: „Všetko zachováme!“ Dnes je situácia iná. Dnes je potrebné dnešnému človekovi približovať Desatoro zložitejším a náročnejším spôsobom pre dnešok presvedčivejším. A to z dvoch strán - negatívnej i pozitívnej.

Desatoro má pevný základ. Začína skalou a bralom, na ktorom spočíva existencia vesmíru, Zeme, života i človeka. Touto skalou je Boh. Boh je prameňom všetkého, Tvorcom všetkého, a to nie ako bezmenná sila, lež ako živá Osoba, ba viac - ako Otec a ako Láska. Sme jediné bytosti, ktoré vzišli z jeho daru ako bytosti slobodné. Naša sloboda má svoje poslanie a svoje ciele, a preto má byť slobodou usporiadanou. Naša sloboda má byť slobodou poriadku.

Nešťastím moderného človeka je to, že stratil toto vedomie a tým orientáciu, zabudol na Boha, ba priamo ho popiera. A tak nám z Desatora ako návodu a úprav pre ľudský život nezostalo nič. A nastala prázdnota. Túto prázdnotu si treba uvedomiť. Aj to, že z prázdnoty sa nedá žiť. To nás môže priviesť k zamysleniu, čo ďalej - uvažovať, vrátiť sa k Bohu, vrátiť ľudskému životu dôstojnosť a radosť. A obnoviť tak život, národ i svet. Sloboda človeka sa má opierať o pevný základ života. Týmto základom je živý Boh, v ktorom jedine chápeme naplno svoj život, jeho zmysel a ciele, životy iných okolo nás, zmysel vzťahov muža a ženy v manželstve, v ňom chápeme rodinu a deti, chápeme národ i spoložitie národov. Jedine v Bohu chápeme správne všetko, čo máme tvoriť, celú kultúru i civilizáciu. Jedine v ňom chápeme správne to, čo vo svojej slobode môžeme a smieme, a čo vo svojej slobode nesmieme. Jedine v Bohu chápeme život i smrť. Preto prvým príkazom Desatora je uznávanie a prijímanie Boha. Pozitívne vďakou a úctou. Negatívne tým, že odmietame všetko, čo by chcelo Boha nahradiť - všetky falošné božstvá, všetky vymyslené modly. V uctievaní Boha sa ľudia často mýlili. Mýlili sa tým, že si práve uctievali modly.

Poblúdenie a modloslužba pretrvávajú, žiaľ, v ľudstve cez celé dejiny až podnes. Dnes však akoby chaos a zmätky vrcholili. Vrcholí aj popieranie Boha. Ľudia si znova a znova nachádzajú modly, ktorým sa klaňajú a ktorými sa dávajú zotročovať. Neprijímajú jediného živého a oživujúceho Boha, garanta ľudského života. Prijímajú smiešne modly ako náhradu za vieru v Boha - až po horoskopy a čítanie z kariet či dlaní. No tvoria si dnes aj modly kolosálnych rozmerov a kolosálnych tragédií. V našich časoch zbožňovali rasu, národ, štát, vodcu národa Hitlera či vodcu proletariátu Stalina, o ktorom sa skladali kantáty a písali ódy, že jeho „hlava sa nebies dotýka“.

Modlou sa stal aj Hitler. Na opaskoch jeho vojakov bol sice nápis „Gott mit uns“ (Boh s nami), ale išlo o lož, o falošné božstvo a modlu, a tou bol Vodca, ktorého na každom kroku po celej krajine zdravili a museli zdravieť „Heil

Hitler!“ No všade tam, kde falošné božstvá nahradia pravého Boha, kde sa dajú zbožstviť Vodcovia, stávajú sa tyranmi a zotročujú celé národy - a je po slobode človeka. V 20. storočí sme zažili takúto kolosálnu tyraniu modiel. A neboli to neškodné modly. Stáli svet obrovské zrúcaniny miest a stáli ľudstvo milióny zabitých v bojoch, popravených a zničených ľudí v koncentrákoch a gulagoch. Modly zotročili ľudí a zničili svet. Cirkev na to vopred upozorňovala. Bola vydaná pápežská encyklika „proti bezbožnému komunizmu“. Proti nacizmu vyjadril po nástupe Hitlera rozhodné a jasné slová odmietnutia pápež Pius XI. v encyklike „Mit brennender Sorge - S páľčivou starosťou“: „Kto rasu alebo národ alebo štát, štátnu formu alebo nositeľov štátnej moci alebo iné hodnoty spoločenského života, ktoré v rámci pozemského poriadku zaujímajú dôležité a úctyhodné postavenie, vytrháva z tejto ich pozemskej stupnice hodnôt, robí z nich najvyššiu normu všetkých, i náboženských hodnôt a modloslužobnícky ich zbožňuje, ten prevracia a falšuje Bohom utvorený a Bohom určený poriadok.“

Po nacizme sa vynorili aj u nás ďalšie modly. U nás to bol najprv ateistický komunizmus, potom po jeho páde a zrútení anarchia slobody. S touto anarchiou sa vynorili modly rovnako otravné - peniaze, ktoré sa získavajú aj najhanebnjším spôsobom novodobej otrockej práce, predajom drog, pornografie či priam dievčat a detí na prostitúciu.

A za nečisté modlárske peniaze sa kupujú ďalšie modly - hanebné filmy, falošná sláva i teror. Svet dnes priam stoná pod ťarchou nových a nových modiel, ktoré si sám vytvoril a vyrába nielen na svoje nešťastie, na svoju škodu, lež i na svoje zničenie. Neviazaný a bezuzdný sex, priam vyzdvihovalý a všade ponúkaný, rozbíja manželstvá, rodinu, výchovu detí a rozleptáva celú kultúru a morálku národov. Viera v mamonu potlačila vieru v Boha. Boh, ktorý je láska, toto šialenstvo ľudí trpí. Ponecháva ľudí, ako sa hovorí v žalme „na ich výmysly“. Dokedy? Až sa zničia? Boh iste nedopustí, aby zničili celý jeho svet. Takú moc zlobe ľudí istotne nedá. No ľudia bez Boha môžu spustošiť svet až do zamdlenia.

Moderné časy sa klaňajú malým falošným modlám. Vypracovali si celý systém obradov pre svoje nové náboženstvo - materiálnu výrobu, obchod, rýchle bohatnutie a bezhraničný rast konzumu. Liturgiou, bohoslužbou tohto nového náboženstva je reklama, ktorá zaplavuje noviny, rozhlas, obrazovky televízií, billboardy ciest - zatienuje výhľad na krajinu, výhľad v mestách, na cestách a pozdĺž diaľnic. Týka sa všetkého na svete, čo sa dá speňažiť, od potravín, cez priemyselné výrobky, až po prostitúciu. Vyrástol celý obrovský priemysel reklamy, ktorá aj z najbezvýznamnejších, ba lživých a zlých vecí robí čosi, čo musíte mať, a to hneď: „Hneď telefonujte!...“ Deti niekedy z takéhoto násilníctva priam šalejú. A rodičia pri nich tiež. Modly a falošné božstvá znetvorujú ľudí i svet a robia z nás stádo otrokov.

Redaktor Seewald nadhodil v rozhovore s kardinálom Josephom Ratzingerom: „Ešte nikdy v dejinách nebol tanec okolo zlatého teľaťa taký divý ako dnes.“ Odpoveď kardinála znela, že nejestvujú sice bôžikovia a modly, ktoré by boli za také vyslovene vyhlásené, ale naozaj sú tu veci a sily, ktorých sa ľudia dnes doslova klaňajú. Takou vecou a silou je napríklad kapitál a majetok. Stavajú sa im doslova chrámy a katedrály - obrovské stavby bánk.

Mieri to však ešte ďalej. Pravý a živý Boh je pre mnohých ľudí priam zahmlený. Nezáleží im na tom, či Boh jestvuje, či je Boh osobný alebo neosobný, či ho voláme Jupiter, Šiva alebo ináč. Neberú Boha vážne. Stačí im dívať sa do zrkadla a vidieť seba. Toto zabúdanie na Boha prebúda v ľudoch modlársť. A ľudia nebadajú, že ničenie základného piliera, na ktorom stojí usporiadanie ľudského života, sa ľudské veci rozpadajú na prázdnotu a na strach z bezuzdnosti vášni a z terorizmu.

Ján Chryzostom kardinál Korec „Sloboda ako dar - či záhuba?“

www.fara.sk/vistuk/

Spoločenstvo pri farskom kostole Najsvätejšej Trojice
vo Vištuku